

Berichten

Donderdag 25 januari om 19.00u

Quiz

De Lantaarn organiseert een quiz voor Nederlandstaligen.

Waar? Hotel Carol, Kurta Konráda 7, Praha 9 (<http://www.hotelcarol.com/>). Metrostation "Českomoravská" (lijn B, geel), tramhalte "Ocelářská" (lijnen 8 en 25) en tramhalte "Divadlo Gong" (lijnen 14 en 16).

De *multiple choice* vragen gaan over taal, cultuur, geschiedenis, geografie enz. van Tsjechië, Nederland en Vlaanderen. U doet mee in een ploegje van minstens twee of maximum drie personen.

Deelname: 50 kronen per deelnemer

Wil je deelnemen dan moet je je aanmelden **vóór 5 januari 2018**: delantaarn.cz@gmail.com.

Stel een ploegje samen en doe mee, het wordt een leuke avond!

Vooruitzichten

- ▶ lente 2018: bezoek aan het Rudolfinum, Praag
- ▶ herfst 2018: daguitstap naar Brno!

En nog dit

- ▶ Tentoonstelling, Praag: [Vernieuwing van de Praagse Burcht 1918-1929](#), 18.10.2017 - 6.5.2018
- ▶ Tentoonstelling, Praag: Ferdinand II, [Archduke of Austria](#), 3.11.2017 - 25.2.2018
- ▶ Tentoonstelling, Brno: [JOSEF HOFFMANN-OTTO WAGNER: On the Use and Effect of Architecture](#)
- ▶ Aanbevolen: het [kunstmuseum in Olomouc](#)
- ▶ Aanbevolen: [National Technical Museum, Centre for Building Heritage in Plasy](#) (ten N. van Plzeň/Pilsen)

Prettige kerst- en eindejaarsdagen,

Eva Giese, Sylva Alderliestenová, Markéta Kluková, Sjoukje Robben, Radka Smejkalová, Monika Loderová, Ruben Pellar, Bart Van Bambost, Joris Van Avermaet en Piet Schepens

Verschijnselen (60)

Mozaïekbestrating, kleinplaveisel

(ps) Straten worden verhard met keien (kasseien), tegels, klinkers enz. die in verband gelegd worden. Hier gaat het over kleinplaveisel of kleinkeiplaveisel, de typische mozaïekbestrating (sierbestrating) van voetpaden en stoepen in Praag (en elders). De kasseilegger (straatlegger) legt natuurstenen keitjes uit kalksteen, graniet, marmer, ook basalt e.a. in een laag zand. De steentjes zijn min of meer kubusvormig met ribben van 7 tot 10 cm. Vroeger werd de steen in de groeve gespleten en gehouwen, nu meestal gezaagd.

In de tweede helft van de 19de eeuw begon men in Praag stoepen aan te leggen in kleinplaveisel met patronen in twee kleuren, oorspronkelijk donkerblauw (donkergrijs) en roze. Vóór overheidsgebouwen als raadhuis, rechtbank, museum enz., ook bij kerken, werden witmarmeren steentjes gebruikt i.p.v. roze. Nu zijn roze steentjes zeer zeldzaam, ze zijn bijna overal vervangen door witte steentjes. Vooral buiten Praag treft men ook rode (bruinrode) steentjes aan. In de jaren twintig legde men daar vele patronen aan in de kleuren van de nieuw gevormde staat Tsjechoslovakije: wit, rood en blauw. De kleine steentjes bieden de mogelijkheid om patronen te vormen. Meestal zijn die geometrisch (dambord), maar ze kunnen ook figuraal zijn als bijv. sterren en kruisen. Daarnaast kunnen ook teksten, data, (metalen) gedenkplaten, *stolpersteine*, putdeksels enz. in het plaveisel worden gelegd.

Kleinplaveisel vergt natuurlijk onderhoud en herstelling. Ten tijde van de kommunistische diktatuur werd over de steentjes overal asfalt gegoten. Die werd na 1990 verwijderd en het kleinplaveisel werd heraangelegd.

Johannes Urzidil in *Prager Triptychon* (1960): *Pflaster und Muster / aus blauen und weißen Steinen / Ich trete nur auf blaue, / auf weißen muß ich weinen. / Mädchen allein / in der Gasse hier / kommt auf weißen Steinen / nicht zu mir.*

Mosaikpflaster, Kleinsteinpflaster (D), *mosaic cobblestone sidewalks* (E), *pavement en mosaïque* (F), *mozaiková dlažba* (CZ)

Foto's (allemaal Praag) v.l.n.r.: veel voorkomend patroon "dame"; patroon "draak"; kruisjes bij de Sint-Pieterskerk in de Nieuwe Stad; data voor de Petrus-en-Pauluskerk op Vyšehrad; Jan Palach monument voor het Nationaal Museum.

